

ADVIES VAN DE ASDO AAN HET COLLEGE VAN B&W VAN DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF

ALGEMEEN

Onderwerp	Verordening Hart voor Jeugd Gemeente Ooststellingwerf
Vorbereid door:	Themagroep
Advies:	Gevraagd
Advies gevraagd per:	29 augustus 2025
Uiterste adviesdatum:	10 november 2025
Advies uitgebracht op:	13 oktober 2025

ADVIES

1. Samenwerking tussen Gebiedsteam Ooststellingwerf en de Gecertificeerde Instellingen (GI's)

Het advies heeft betrekking op de vaststelling van de verordening *Hart voor de Jeugd 2026*.

In de huidige praktijk is het Gebiedsteam Ooststellingwerf verantwoordelijk voor de inzet van zorg. Zodra een GI wordt betrokken, ligt de verantwoordelijkheid voor de indicatiestelling bij de GI. Dit kan leiden tot verschillen in aanpak, onduidelijkheden voor gezinnen en beperkte benutting van elkaars expertise.

Advies

Versterk de samenwerking tussen het Gebiedsteam Ooststellingwerf en de GI's. Richt het proces zodanig in dat opschalen en afschalen van zorg tijdig en in gezamenlijkheid plaatsvindt, zodat beide organisaties hun deskundigheid optimaal kunnen inzetten.

2. Procesbeschrijving Persoonsgebonden Budget (PGB) en inzet PGB-consulent

Het advies heeft betrekking op de vaststelling van de verordening *Hart voor de Jeugd 2026*.

In de verordening Hart voor de Jeugd 2026 is het proces rondom de aanvraag en toekenning van een PGB vastgelegd.

Advies

1. Leg het proces van aanvraag en toekenning van een PGB helder vast, inclusief de criteria waaraan een aanvraag en/of PGB-houder moet voldoen. Maak deze informatie digitaal goed vindbaar. Stel daarnaast een PGB-consulent aan, die verantwoordelijk is voor een uniforme en zorgvuldige uitvoering van het beleid.
2. Verhelder in de Verordening in artikel 17, lid 5, onder a. en b. over de Indexering van het PGB, de werkwijze van indexering. De tekst is voor een gemiddelde inwoner niet leesbaar (niet te begrijpen). Een verordening moet, ondanks de juridische veiligheid en waarborgen, ook leesbaar zijn voor de inwoner. Geef ook in andere publicaties over de PGB, bijvoorbeeld op de website een heldere leesbare uitleg. De inwoner moet op eenvoudige wijze kennis kunnen nemen van zijn rechten en plichten.
3. Verhelder in de Beleidsregels in artikel 13, lid 2 onder e. wanneer een VOG wel of niet vereist is voor de uitvoerder. Dit wordt in de beleidsregels en de verordening niet goed duidelijk.

INLEIDING

De *Verordening Hart voor de Jeugd 2026* wijkt op meerdere onderdelen af van de *Verordening Hart voor de Jeugd 2025*. Zo is de afbakening met andere wetgeving nader verduidelijkt, is het artikel met betrekking tot de eigen mogelijkheden en het probleemoplossend vermogen aangescherpt, en zijn de te verstrekken voorzieningen in de verordening nader uitgewerkt.

Tijdens het ontwikkel- en vaststellingsproces van de verordening is Adviesraad Sociaal Domein Ooststellingwerf (ASDO) in een vroegtijdig stadium betrokken. De door ASDO ingebrachte opmerkingen zijn grotendeels verwerkt in de voorliggende versie van de verordening.

ARGUMENTEN BIJ HET ADVIES

De toegang tot voorzieningen: De toegang tot voorzieningen is in de voorliggende verordening op een heldere en concrete wijze beschreven. De wijze waarop algemene voorzieningen bijdragen aan het beantwoorden van hulpvragen van ouders en jeugdigen is duidelijk weergegeven. Ook is inzichtelijk gemaakt welke stappen noodzakelijk zijn om passende hulp in te zetten.

De route naar ondersteuning is transparant omschreven, waaronder het contact met het Gebiedsteam voor het inschakelen en begeleiden van de hulpvrager. Tevens worden de rollen en mogelijkheden van scholen, huisartsenpraktijken, Veilig Thuis en de onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO) benoemd.

Positief is dat in de verordening nadrukkelijk aandacht wordt besteed aan de rol van OCO. In veel beleidsdocumenten krijgt deze vorm van ondersteuning onvoldoende aandacht, terwijl deze voor inwoners van groot belang kan zijn. Het expliciet opnemen hiervan versterkt de positie van inwoners bij het vaststellen en realiseren van passende hulp.

De toekenningsfactoren en afwegingsfactoren, in bijzonder de invulling van de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen:

In het beleidsplan wordt verondersteld dat inwoners en ouders in staat zijn hun hulpvraag helder te formuleren en inzicht hebben in hun eigen mogelijkheden en functioneren. In de praktijk blijkt dit echter niet altijd het geval te zijn. Sommige ouders beschikken niet over het vermogen om hun eigen problematiek te overzien of daar adequaat op te reflecteren.

In dergelijke situaties is een meer directieve benadering vanuit de hulpverlening noodzakelijk, bijvoorbeeld door het Gebiedsteam of Veilig Thuis. Door middel van duidelijke sturing, herhaling en conditionering kan in het plan van aanpak een passende richting worden geborgd, waardoor de noodzakelijke hulpverlening effectief tot stand komt.

Daarnaast is structurele aandacht vereist voor de samenwerking tussen het Gebiedsteam en de Gecertificeerde Instellingen (GI's), waaronder de uitvoering van justitiële maatregelen valt.

Het is van belang dat in complexe situaties tijdig wordt opgeschaald, om te voorkomen dat de benodigde hulp uitblijft en de problematiek verder escaleert. Vroegtijdige opschaling draagt niet alleen bij aan stabilisatie van de situatie, maar creëert tevens de randvoorwaarden om, zodra dit verantwoord is, gericht af te schalen.

Een proactieve en constructieve samenwerking tussen de betrokken partijen maakt het mogelijk om problemen vroegtijdig inzichtelijk te maken en gezamenlijk tot stabilisatie te komen. Dit vereist dat partijen de verbinding en het overleg actief zoeken, zonder dat daarbij sprake is van concurrentie of het miskennen van elkaars professionaliteit.

Het aanvragen van een PGB

De informatievoorziening met betrekking tot het aanvragen van een PGB dient op een heldere en toegankelijke wijze te worden geformuleerd. Van belang is dat duidelijk wordt omschreven op welke wijze wordt getoetst of een inwoner PGB-vaardig is, in hoeverre betrokkene in staat is een correcte aanvraag in te dienen en, bij toekenning, het PGB op een verantwoorde wijze te beheren.

De huidige uitwerking van de informatievoorziening in artikel 15 (*PGB-vaardigheid*) is breed en voor inwoners vaak onvoldoende vindbaar en toepasbaar. Het verdient aanbeveling om deze informatie beter inzichtelijk en toegankelijk te maken, bijvoorbeeld door middel van een overzichtelijk stappenplan, duidelijke criteria en verwijzingen naar de vindplaats van de aanvraagprocedure.

Daarnaast wordt geadviseerd een gespecialiseerde PGB-consulent aan te stellen. Deze functionaris kan inwoners ondersteunen bij het opstellen van een juiste aanvraag en zorgdragen voor een eenduidige en consistente uitvoering van het beleid. Dit draagt bij aan rechtsgelijkheid, transparantie en een zorgvuldig proces rondom de toekenning en het beheer van PGB's. Tevens kan de PGB-consulent professionals ondersteunen door hen te adviseren bij complexe aanvragen en hen te ontlasten in de uitvoeringspraktijk. Daarmee wordt niet alleen de inwoner, maar ook de professional beter gefaciliteerd in het proces van aanvraag en beheer van PGB's.

IMPACT ADVIES VOOR DE INWONERS C.Q. DE SPECIFIEKE DOELGROEP VAN HET ADVIES

Impact voor bewoners/doelgroep m.b.t. toegang tot de voorzieningen:

- Ouders en jeugdigen krijgen sneller inzicht in de beschikbare voorzieningen en de route naar passende hulp.
- De beschreven stappen zorgen voor meer duidelijkheid en voorspelbaarheid, waardoor inwoners beter weten waar zij terecht kunnen met hun hulpvraag.
- Door de expliciete rol van OCO worden inwoners versterkt in hun positie en beter ondersteund bij het maken van keuzes en het formuleren van hun hulpvraag.
- De betrokkenheid van scholen, huisartsen en Veilig Thuis biedt laagdrempelige toegang, waardoor signalen eerder worden opgepakt en ondersteuning sneller kan starten.
- Het geheel draagt bij aan een gevoel van regie en vertrouwen bij ouders en jeugdigen, doordat zij weten dat passende hulp vindbaar en bereikbaar is.

Impact voor bewoners/doelgroep m.b.t. de toekenningsfactoren en afwegingsactoren in het bijzonder de invulling van de eigen mogelijkheden en probleemoplossend vermogen:

- Ouders en jeugdigen ontvangen tijdiger passende hulp, ook wanneer zij zelf onvoldoende in staat zijn hun hulpvraag te formuleren.
- Door een meer directieve aanpak ontstaat er sneller duidelijkheid en structuur in het hulpverleningstraject, wat bijdraagt aan een gevoel van veiligheid en stabiliteit.
- Vroegtijdige opschaling voorkomt dat problemen verder escaleren, waardoor zwaardere of ingrijpendere maatregelen op termijn mogelijk worden voorkomen.
- Gezinnen ervaren meer continuïteit en samenhang in de geboden zorg, doordat het Gebiedsteam en GI's in gezamenlijkheid en zonder overlap opereren.
- De kans op stagnatie in het hulpverleningsproces wordt verminderd, waardoor bewoners sneller uitzicht krijgen op verbetering van hun situatie.
- De samenwerking tussen partijen zorgt ervoor dat de hulpverlening meer integraal en afgestemd wordt ervaren, hetgeen het vertrouwen van gezinnen in het systeem versterkt.

Impact voor bewoners/doelgroep m.b.t. het aanvragen van een PGB:

- Inwoners ervaren meer duidelijkheid en voorspelbaarheid bij het aanvragen en beheren van een PGB.
- De beschikbaarheid van een PGB-consulent vergroot de kans dat aanvragen correct en tijdig worden ingediend, waardoor vertragingen en fouten worden voorkomen.
- Bewoners ontvangen ondersteuning bij het formuleren van hun hulpvraag en het verantwoorden van het gebruik van middelen, wat hun regie en zelfstandigheid versterkt.
- De verbeterde informatievoorziening en begeleiding zorgen ervoor dat inwoners beter geïnformeerd zijn over hun rechten en mogelijkheden, wat bijdraagt aan empowerment en zelfredzaamheid.

- Door de eenduidige toepassing van beleid en criteria wordt de kans op ongelijkheid of willekeur bij toekenning van PGB's verminderd.
- Inwoners hebben sneller en effectiever toegang tot passende zorg, wat bijdraagt aan het verbeteren van hun kwaliteit van leven en welzijn.

KANTTEKENINGEN

Niet van toepassing.

SUGGESTIES AAN COLLEGE

Het college wordt geadviseerd zich bewust te zijn van het feit dat tijdige opschaling vanuit het Gebiedsteam naar de Gecertificeerde Instellingen (GI's) niet per definitie extra kosten met zich mee hoeft te brengen. Integendeel, tijdige opschaling kan juist bijdragen aan een efficiëntere inzet van middelen en een effectievere uitvoering van de hulpverlening.

Daarnaast is van belang te benadrukken dat het college uiteindelijk verantwoordelijk blijft voor de correcte uitvoering van maatregelen, waaronder hulpaanvragen, justitiële maatregelen en interventies binnen gesloten instellingen. Tijdige en adequate samenwerking tussen betrokken partijen draagt bij aan het voorkomen van tekortkomingen of misstanden in de uitvoering en versterkt de verantwoording van het college ten aanzien van de geboden zorg en maatregelen.

OPMERKINGEN TER ZIJDE

Niet van toepassing.

KORTE SAMENVATTING ADVIES

Het advies is gericht versterking van de samenwerking tussen het Gebiedsteam Ooststellingwerf en de Gecertificeerde Instellingen (GI's) en gericht op het aanvragen van een Persoonsgebonden Budget (PGB) duidelijker en beter vindbaar te maken. Gezinnen krijgen sneller en beter afgestemde hulp, worden ondersteund bij het maken van keuzes en behouden regie over hun situatie. De inzet van een PGB-consulent helpt inwoners én professionals bij een correcte uitvoering, waardoor zorg efficiënter en transparanter verloopt. Het college blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van maatregelen, een tijdige samenwerking voorkomt problemen en versterkt de kwaliteit van de geboden zorg.

Bert van Riezen

Voorzitter ASDO (a/i)